

Leestijd zonder bijlagen en internetlinks: 9 minuten

CO₂?

"Start er gewoon mee. Je zal misschien verrast zijn van de return die je krijgt, soms op een onverwachte manier."

Dessauvage NV

Beste Responsible Office en Bosta lid, Beste ondernemer,

In onze vorige nieuwsbrief bespraken we de Europese Ontbossingsverordening en wat dat betekent voor uw onderneming. Deze keer richten we ons op een ander belangrijk onderwerp: **het meten en verminderen van de CO₂-uitstoot van uw bedrijf**.

Waarom is dit belangrijk? Sinds de industriële revolutie is de concentratie van CO₂ met meer dan 40% gestegen, wat zorgt voor de opwarming van de aarde.¹ Europa wil hier iets aan doen en stelt CO₂-monitoring en -reductie als kernprioriteiten binnen de Europese Green Deal. De grote bedrijven worden, via de CSRD (meer hierover in een volgende nieuwsbrief), verplicht om te rapporteren over hun eigen uitstoot en die van hun waardeketen. Kmo's zijn deel van deze waardeketen en krijgen daarom ook in toenemende mate vragen over hun uitstoot. Via deze nieuwsbrief belichten we een aantal belangrijke stappen bij het berekenen van uw uitstoot.

Daarnaast spraken we met Dessauvage NV, een kmo in kantoormaterialen en lid van Bosta en van Responsible office, over hun ervaring met het berekenen van hun CO₂ uitstoot.

"We zijn gestart met de berekening via een initiatief van onze stad waar bedrijven konden op intekenen. Voor ons was het belangrijk dat het een lage instapkost was, anders hadden we misschien langer gewacht. (...) Nu worden we ook gevraagd door onze grotere klanten om op een platform data in te vullen. Een groot geluk dus dat we op tijd begonnen zijn met CO₂."

De CO₂ voetafdruk van uw bedrijf

We spreken vaak over CO₂ uitstoot maar bedoelen eigenlijk meer dan alleen de uitstoot van CO₂ (koolstofdioxide). Ook methaan (CH₄), lachgas (N₂O) en F-gassen zijn, net zoals CO₂, broeikasgassen die een belangrijke rol spelen bij de opwarming van de aarde. Om het simpel te houden en deze verschillende gassen te kunnen vergelijken, worden ze allemaal omgerekend naar CO₂-equivalenten (CO₂e).

De CO₂-voetafdruk van uw bedrijf is simpelweg de som van alle uitstoot van deze broeikasgassen over een bepaalde periode, uitgedrukt in kg of ton CO₂-equivalenten.

Het berekenen, monitoren en rapporteren van broeikasgasemissies wordt gebaseerd op internationale standaarden zoals ISO 14064-1 of het Green House Gas (GHG) Protocol. Ook Europese richtlijnen zoals CSRD, verwijzen naar deze standaarden. Door de meeste bedrijven wordt het GHG Protocol als basis gebruikt, zo ook in deze nieuwsbrief.²

Stap 1: Bepaal welke onderdelen van het bedrijf u meeneemt in de berekening

Bedrijven hebben vaak verschillende juridische en organisatorische structuren, zoals dochterondernemingen of joint ventures. Om de voetafdruk te bepalen, moet u eerst bepalen welke onderdelen van uw bedrijf u meeneemt in de berekening. Dit kan op 2 manieren:

1. De equity-share benadering: Hierbij rapporteert u de emissies op basis van uw financiële aandeel in een bedrijfsonderdeel. Dit betekent dat u alle uitstoot berekent van bedrijfsonderdelen waarin u een aandeel hebt. Vervolgens neemt u daarvan alleen het deel (%) mee dat overeenkomt met uw aandeel in dat bedrijf.
2. De controlebenadering (meest gebruikt): De uitstoot van de bedrijfsonderdelen waarover u financieel of operationeel zeggenschap hebt, neemt u allemaal voor 100% mee in de berekening. Bij deze aanpak berekent u alleen de CO₂-uitstoot van de onderdelen waar u meerderheidsbelang of beslissingsbevoegdheid hebt. Die uitstoot neemt u dan volledig mee in de berekening.

¹ G. Noels, K. Eggermont, and Y. Denoyelle, *De Klimaatschok: 20 Oplossingen Voor België* (Belgium: Lannoo Meulenhoff, 2022).

² "GHG Protocol," accessed February 18, 2025, <https://ghgprotocol.org/>.

Stap 2: Bepaal over welke emissies u rapporteert

De volgende stap is het in kaart brengen over welke emissies u als organisatie rapporteert. Dit gebeurt op basis van de 3 scopes (zie ook Figuur 1):

Scope 1: Directe emissies: Dit zijn de emissies die voortkomen uit installaties en/of voertuigen die eigendom zijn van uw bedrijf of door uw bedrijf worden beheerd. Voorbeelden zijn:

- Uitstoot door verwarming van uw gebouwen met aardgas of -olie, uitstoot van uw bedrijfsvoertuigen, lekkage van F-gassen uit airco's of koelsystemen.

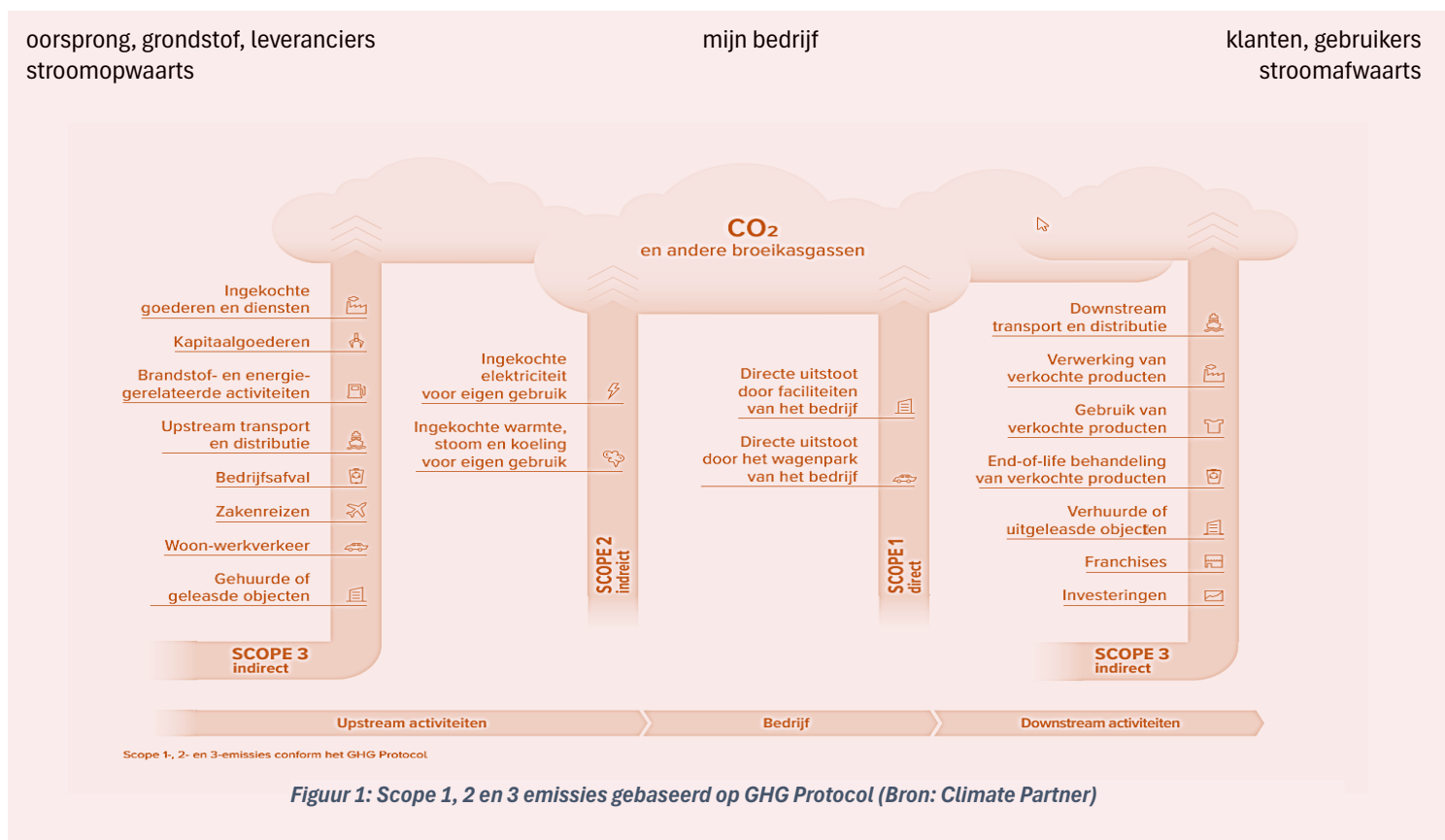
Scope 2: Indirecte emissies van aangekochte energie: Deze emissies komen vrij bij de productie van de energie die u inkoopt (elektriciteit, stoom, warmte of koeling). De werkelijke uitstoot van de broeikasgassen vindt dus ergens anders plaats (bv. energiecentrale) Voorbeelden zijn:

- Uitstoot door de opwekking van elektriciteit voor verlichting in uw bedrijf en het opladen van auto's.

Scope 3: Overige indirecte emissies: Dit is vaak de grootste bijdrager aan de CO₂ voetafdruk, maar ook de meest complexe categorie. Het omvat alle andere indirecte emissies in uw waardeketen, zowel opwaarts als neerwaarts. Deze emissies ontstaan buiten de directe invloedssfeer van uw bedrijf, maar komen toch voort uit activiteiten die verbonden zijn met de organisatie. Voorbeelden zijn:

- Uitstoot bij productie van ingekochte grondstoffen, transport en distributie, afvalverwerking, zakelijke reizen en woon-werkverkeer.

Stap 3: Verzamel data en bereken uw uitstoot

Er zijn verschillende methodes om de uitstoot te berekenen, maar de meest toegankelijke methode is gebaseerd op 3 elementen:

1. Activiteit gegevens: Hoeveel brandstof, energie of kilometers gebruikt u? (in Mwh, m³, liter, km, ton of kg). Deze gegevens vindt u terug op energierekeningen, brandstofbonnen, informatie over woon-werkverkeer van medewerkers en zakelijke reizen.
2. Emissiefactor: Hoeveel uitstoot vindt plaats per eenheid activiteit? Dit geeft aan hoeveel broeikasgassen vrijkomen per verbruikte hoeveelheid brandstof, energie of afgelegde afstand.
3. Global Warming Potential (GWP): Hoe groot is de impact van een bepaald broeikasgas op het klimaat in vergelijking met CO₂? Dit zet de uitstoot van verschillende gassen om in CO₂-equivalenten. Let op: emissiefactoren houden vaak al rekening met het GWP. In dat geval hoeft u dit niet apart mee te nemen in de berekening.

De formule is als volgt:

$$\text{CO}_2 \text{ uitstoot} = \text{Activiteit gegevens} \times \text{Emissiefactor} \times \text{Global Warming Potential}$$

Voorbeeld: Uw bedrijf verbruikt 10.000 m³ aardgas per jaar. De emissiefactor (incl. GWP) voor aardgas is 1,96 kg CO₂ per m³. Dan is uw uitstoot 10.000 m³ x 1,96 kg CO₂ per m³ = 19.600 kg of 19,6 ton CO₂.

Stap 4: Van meten naar actie

Als u weet waar uw uitstoot vandaan komt, kunt u ook actie ondernemen. Focus hierbij eerst op scope 1 en 2 emissies, waar u directe controle over heeft. Denk aan het verbeteren van energie-efficiëntie in uw gebouwen, het verduurzamen van uw wagenpark of de overstap naar groene stroom. Hoewel scope 3 emissies complexer zijn om aan te pakken, bieden ze vaak de grootste kansen voor reductie via bijvoorbeeld duurzamere leveranciers of geoptimaliseerde logistiek.

"We hebben zelf ook wel wat inspanningen gedaan om de CO₂-uitstoot te verminderen. We hebben zonnepanelen en groene energie. Door betere isolatie van ons dak hebben we ook ons stookolieverbruik kunnen verminderen. Ook naar leverancierskeuze soms, maar ook bijvoorbeeld naar transport toe - we kijken nu of we meer via water kunnen doen in plaats van over de weg." (Dessauvage NV)

Betrek uw stakeholders bij dit proces: zorg voor buy-in van het managementteam, maak vooruitgang zichtbaar door successen te communiceren, betrek medewerkers actief bij het bedenken en implementeren van reductiemaatregelen.

Een goed onderbouwd reductieplan stelt u in staat om betrouwbaar over uw duurzaamheidsinspanningen te communiceren: u meet niet alleen uw CO₂ uitstoot maar hebt ook een plan van aanpak. Dit wordt steeds belangrijker: consumenten maar ook financiële instellingen waarderen bedrijven die aantoonbaar werken aan CO₂-reductie, maar worden ook kritischer op bedrijven die zich bijvoorbeeld alleen baseren op CO₂-compensatie zonder zelf hun uitstoot te verminderen.³

Wat betekent dit concreet voor uw KMO?

Niet-beursgenoteerde kmo's zullen in functie van de CSRD enkel gevraagd worden om te rapporteren over hun scope 1 en scope 2 emissies. Voor kmo's die eerste stappen ondernemen, ligt hier dan ook de prioriteit. Deze emissies zijn relatief gemakkelijk te berekenen maar zoals Dessauvage NV aangeeft, vergt het wel inspanningen om de juiste data te verzamelen. "De juiste info vinden is een uitdaging. Zelfs in je eigen verbruik. Je moet info verzamelen over hoe werknemers naar het werk komen, hoeveel kilometers dat is, wat je verbruik is aan stookolie, elektriciteit... Als kmo hebben we daar niet altijd aandacht voor omdat de focus op onze kerntaken ligt, bij onze klanten dus. Het moet dus soms gebeuren 'tussen de soep en de patatten'."

Meer weten? Hier vindt u enkele nuttige bronnen

- [GHG Protocol](#) - Standaarden, tools, emissiefactoren en Global Warming Potential.
- [Emissiefactoren.be](#) – Gebruiksvriendelijke tool met emissiefactoren. Het bedrijf dat hierachter zit heeft in samenwerking met De Tijd ook een [tool](#) ontwikkeld om scope 1 en scope 2 in kaart te brengen.
- <https://www.efrag.org/sites/default/files/sites/webpublishing/SiteAssets/VSME%20Standard.pdf> : standaarden voor kmo's die vrijwillig willen rapporteren, in lijn met de vereisten van CSRD. Hier vindt u ook informatie over het berekenen van de CO₂ uitstoot.
- [Een lijst van maatregelen die geen grote investeringen vereisen om je energieverbruik te minderen.](#)
- [My impact - Institute for sustainable IT](#) Met de opkomst van AI stijgt het bewustzijn over de spanning tussen digitalisering en duurzaamheid. Digitale oplossingen hebben ze ook hun eigen CO₂-voetafdruk en behoren tot de scope 2 en scope 3 emissies van veel bedrijven. Via deze tool kan u uw professionele digitale ecologische voetafdruk in kaart brengen.
- [Carbol Alt+Delete](#)

Er zijn verschillende 'bereken modules' online te vinden

- [SME Climate Hub](#)
- [Business Carbon Calculator](#)
- [Carbon Trust](#)

Bereken de CO₂-afdruk van uw bedrijf

Hoe groot is de uitstoot van CO₂ door uw onderneming? Het vraagt een hoop studiewerk om daar precies achter te komen. Deze tool, die gebruik maakt van data van [de klimaatconsultant CO₂Logic](#), geeft een eerste indicatie.

Bereken hier uw eigen situatie			Resultaat		
De berekening gebeurt op basis van de meest voorkomende CO ₂ -bronnen: het energieverbruik van de gebouwen, de productieprocessen, het brandstofverbruik van de voertuigen en diverse koelsystemen. Samen vormen ze de belangrijkste componenten van de zogeheten 'scope 1 en 2', de bronnen van uitstoot die het dichtst bij uw bedrijf liggen. De tool houdt geen rekening met de indirecte scope 3-uitstoot. Dit is de broeikasgasuitstoot (omgerekend naar CO ₂ -equivalenten (CO ₂ EQ)) afkomstig van o.a. leveranciers, klanten of andere bedrijfsgerelateerde activiteiten zoals			Aantal werknemers	VTE	0
			Geproduceerde goederen	Ton	0
			EENHEID	HOEEVEELHEID	UITSTOOT IN TON CO ₂ EQ
Bedrijfsvoertuigen					0,00
Diesel			liter	0	0,00
Benzine			liter	0	0,00
LPG			liter	0	0,00
Stroom			kWh	0	
Aardgas (CNG)			kg	0	0,00

³ "Een Geloofwaardige CO₂ Strategie | Encon," accessed February 18, 2025, <https://www.encon.eu/nl-BE/een-geloofwaardige-co2-strategie>.

Responsible Office staat achter de bedrijven in onze sector en helpt waar het kan!

Europa wil tegen 2050 het eerste [klimaatneutrale](#) continent worden. Nieuwe regels zullen een impact hebben op jou als ondernemer, zelfs als u een KMO heeft. Duurzaamheid wordt steeds minder vrijblijvend.

In samenwerking met experts van AP Hogeschool Antwerpen – Helena Hameeuw (onderzoeker duurzaam ondernemen) en Jasmien Baeyens (juriste en docent Europees Recht) – lanceren we een reeks "Noodzakelijke informatie"-nieuwsbrieven. Hierin lichten we de nieuwe regels uit en bieden we concrete handvaten voor jouw bedrijf.

Bent u werknemer of ondernemer en wil u uw bedrijf begeleiden bij duurzame ontwikkeling? Of droomt u van een carrière waarin u bedrijven kunt helpen hun duurzaamheidsdoelen te bereiken? Dan is de microcredential Sustainable Business Management bij AP Hogeschool iets voor u.

De volgende nieuwsbrief: mei 2025: Hoe proactieve communicatie over duurzaamheid jouw marktaandeel kan vergroten.

Stuur een mail naar kathleen@bosta.org en word nu lid van Responsible Office!
Dan bent u altijd op de hoogte over de laatste nieuwe regels over duurzaamheid in onze sector.

[Start](#) [Producten](#) [Fabrikanten](#) [Hoe werkt deze site?](#) [Verdelers](#) [ROC](#) [Nieuws](#) [Contact](#) [Privacy](#)

**Proficiat. Reeds 8.513.346 Responsible
Office producten gebruikt in België dit
jaar.**

Samen hebben we onze verantwoordelijkheid genomen en duurzaamheid een stap verder gebracht. Iedereen kan vandaag starten met duurzame producten te gebruiken.
Kies je producten, kies een [verdelers](#) en starten maar...

Kies je duurzame producten hier

<https://www.responsible-office.be>